

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN SOUNDPAINTING ALGISI: BİR METAFOR ANALİZİ

Sonat COŞKUNER

Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi, Antalya Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü, coskunersonat@gmail.com ORCID: 0000-0003-3252-7803

Coşkuner, Sonat. "Müzik Öğretmenlerinin Soundpainting Algısı: Bir Metafor Analizi". sed, 8/2 (2020 Güz): s. 75–82. doi: 10.7816/sed-08-02-01

ÖZ

Soundpainting, Walter Thompson tarafından müzisyenler, dansçılar, aktörler ve görsel sanatçılar için yaratılmış, gerçek zamanlı kompozisyon işaret dilidir. Doğaçlamaya dayalı bu işaret dili, ilk duyulduğunda nasıl bir uygulama olduğuna dair yeteri kadar bilgi verememekte, daha fazla açıklamayı gerekli hale getirmektedir. Soundpainting'in daha iyi anlaşılması, uygulama yapılmasını gerektirmektedir. Bu sebepten dolayı Soundpainting'i insanlara ilk ifade etme cümlelerinin doğru seçilmesi çok önemlidir. Kimi zaman uzun uzun anlatma fırsatı bulunsa da kimi zaman hızlı ve etkili bir şekilde ifade etmek durumda kalınır. Böyle durumlarda bu kısa açıklamalar metaforlar yoluyla yapılmaktadır. Metaforlar, bir kişinin bir kavramı ya da olguyu algıladığı biçimde, benzetmeler kullanarak ifade etmesidir. Bu araştırmanın amacı, metafor analizi yoluyla müzik öğretmenlerinin Soundpainting algısını araştırmaktır. Araştırma grubunu, Milli Eğitim Bakanlığının 1-6 Ekim 2019 tarihinde Rize'de müzik öğretmenlerine yönelik gerçekleştirmiş olduğu "1 Öğretmen 1000 Ritim" projesine katılan 40 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan müzik eğitimcilerinden "Soundpainting ..... gibidir. Çünkü ....." cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 40 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Toplanan verilerin analizinde 31 metafor ve bu metaforların ortak özelliklerine göre gruplandırılmasıyla 6 kategori ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda, müzik eğitimcilerinin Soundpainting hakkında "gerçek hayatın bir parçası", "eğlence aracı", "bütüncül müzik türü/ topluluğu", "ifade aracı", "çeşitlilik" ve "mistik unsur" şeklinde farklı görüşlere sahip oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Soundpainting, Metafor, İçerik analizi, Doğaçlama, Müzik eğitimi

Makale Bilgisi:
Geliş: 27 Eylül

Düzeltilme: 23 Kasım 2020

Kabul: 25 Kasım 2020

© 2020 sed. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Yeni bir kavramla karşılaştığımızda ilk önce o kavramın başka kavramlarla olan ortak veya zıt yönleri aklımıza gelir. O kavramı bir çerçeveye içine almak ister ve sınırlarını belirlemek isteriz. Bir kavramın yeni öğrenilen başka bir özelliği genelde daha iyi bildiğimiz kavramlarla eşleştirilir. Bu sebepten dolayı metaforlar anlaşılması zor kavramların benzetme yoluyla ifade edilmesinde, anlaşılmasında hayatın her alanında karşımıza çıkmaktadır.

Aydın (2010, s. 1296); metaforları, bir kişinin bir kavramı ya da olguyu algıladığı biçimde, benzetmeler kullanarak ifade etmesi olarak tanımlamaktadır. Cerit (2008, s. 694) ise, metaforları, insanların hayatı, çevreyi, olayları ve nesnelere nasıl gördükleri; farklı benzetmeler kullanarak açıklamaya çalışmada bir araç olarak gördüğünü belirtmektedir. Girmen (2007: 9-12)'e göre "metafor söylemi genellikle süslemeye yönelik söz söyleme sanatından ibaret sayılır; ancak, önemi bundan çok daha büyüktür. Metafor kullanımı, bireyin genel olarak dünyayı kavrayışına sinen bir düşünme ve görme biçimidir. Bunlar, okuyucuda ya da dinleyicide bilişsel bir sürecin başlamasını sağlar. Gelişen bilişsel süreç bireyde duyuşsal etkiler yaratır. Bilişsel ve duyuşsal süreçler karşılıklı olarak birbirini etkiler ve besler. Bu da metaforların birey üzerindeki etkisinin gücüne işaret etmektedir".

Son zamanlarda sanat ve bilim dünyasında, bir çok yenilik, yönelim ve akım ortaya çıkmış; günümüzde de bu yenilikler hız kesmeden devam etmektedir. Bu yenilikler kimi zaman yeni bir isimle, kimi zaman da yeni bir terminoloji ile ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise tüketiciye ya da alımlayıcıya kendini daha iyi ifade etme gerekliliğini beraberinde getirmektedir.

Sanat alanında son yıllarda ortaya çıkan yeniliklerden birisi de Soundpaintingdir. Soundpainting ismi sound (ses) ve painting (boyama) kelimelerinden oluşmaktadır. Türkçede ise ses ile boyama gibi bir anlam çağrıştırmaktadır. Ancak, dilin kurucusu Walter Thompson bu ismin rastlamsal bir şekilde ortaya çıktığını, yapılan işle bir ilgisinin olmadığını vurgulamıştır. İşte, bu durumda Soundpainting ismi ilk defa duyulduğunda farklı anlamlar ifade etmekte ve insanların hayal gücünü zorlamaktadır. Soundpainting uygulanan eğitimcilerin, Soundpainting'in onlara neler ifade ettiğini görmeden önce tanımsal ve uygulamalı olarak Soundpainting'i biraz açıklamakta fayda vardır.

Soundpainting, 1974 yılında dansçılar, müzisyenler şairler, aktörler ve görsel sanatçılar için ortaya çıkarılmış çok disiplinli ve eş zamanlı kompozisyon işaret dilidir. Genellikle grubun önünde duran Soundpainter (besteci), el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere belirli ve/veya rastlamsal materyalleri işaret eder. *Soundpainter* icracıların cevaplarını (*response*) geliştirerek, onları biçimlendirir ve şekillendirir ve daha sonra, bir başka cümle (*phrase*) belirler ve parça kompozisyon sürecine devam eder (Thompson, 2005: 4).

Soundpainting dili *Kim, Ne, Nasıl ve Ne zaman* söz dizimleri kullanılarak oluşturulur. Soundpainter icracılara sırasıyla kimin performans göstereceğini, içerik olarak ne yapacağını, tercihe bağlı olarak nasıl yapacağını ve en sonunda ne zaman yapacağını gösterir. Buna bağlı olarak birçok disiplinden birçok icracıya aynı veya farklı jestleri göstererek performans gerçekleştirmesini isteyebilir. Özellikle Soundpainter'ın icracılara işaret ettiği içerik jestlerinden bazıları belirli bir materyali ifade ederken, bazıları da belirli türleri, stilleri, notaları, rastlamsal kavramları ve doğaçlamayı ifade edebilir. Soundpainting işaret dilinin bu zengin yapısı Soundpainter'a çok geniş bir yaratı alanı sağlamaktadır. İşte bu noktada Soundpainter, orkestra-koro şefinden ayrılmakta ve besteci olma özelliğini üstlenmektedir. "Thompson'a göre şef ve Soundpainter arasındaki temel fark; orkestra şefinin tercüman, Soundpainter'ın ise besteci olmasıdır" (Giacco ve Coquillon, 2016: 13).

Soundpainting performansı çoğu zaman, donanımlı bir Soundpainter'ın kompozisyonu doğrultusunda ses şiddeti, ses perdesi, tempo gibi müziğin temel unsurları betimleyen ve ses materyalini gösteren bir dizi söz dizimi ile başlar ve zamanla topluluk, dili öğrenip akıcılık kazandıkça daha karmaşık işaretleri yorumlayabilir (Coşkuner, 1028: 142).

Coşkuner (2016: 385)'e göre, Soundpainting'in yeni bir uygulama olması kendisinin anlatılma güçlüğü de beraberinde getirmektedir. Daha önce karşılaşılmamış olan bu çalışmanın yapılabilmesi için önce Soundpainting'in ne olduğu, nerede ve nasıl kullanıldığının açıklanması gerekmektedir.

Faria (2016: 36), Soundpainting'in isminin metaforik lezzetinin (flavor) yanı sıra uygulamayı tanımlamanın zorluk sebebinin, uygulamanın son zamanlarda kazanmış olduğu çokdisiplinli boyutuna bağlamaktadır. Bunun yanı sıra dilin kurucusu Thompson (2015)'a bir zamanlar Soundpainting'in ne olduğunu tanımlaması istendiğinde "geçmişte kendisiyle yaşadığı çelişki" cevabını vermiştir.

Araştırmanın amacı ve önemi

Soundpainting, gerek performans gerekse eğitim olarak Türkiye’de son yıllarda gelişim göstermektedir. Müzik öğretmenlerine yönelik yapılan Soundpainting eğitimi Milli Eğitim Bakanlığının hizmet içi eğitimleri kapsamında yapılan ilk çalışma olma özelliği taşımaktadır. Araştırmanın amacı metafor analizi yoluyla müzik öğretmenlerinin Soundpainting algılarının tespit edilmesidir. Çalışma Soundpainting’in doğru ifade edilmesi, tanınması ve yaygınlaşması bakımından önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmanın modeli

Nitel bir araştırma olan bu çalışmada olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim (fenomenoloji) deseni farkında olduğumuz, ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgular, yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir. Ancak bu tanışıklık olguları tam olarak anladığımız manasına gelmez. Bize, tümüyle yabancı olmayan, aynı zaman da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim uygun bir araştırma zemini oluşturur (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 72).

Çalışma grubu ve süreci

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığının 1-6 Ekim 2019 tarihinde Rize’de müzik öğretmenlerine yönelik gerçekleştirmiş olduğu “1 Öğretmen 1000 Ritim” projesi kapsamında kursa katılan 40 müzik öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan eğitimcilere eğitim aldıkları süre içerisinde Soundpainting 1. seviye jest ve işaretlerin bir kısmı öğretilmiş ve bu jest ve işaretler yoluyla Soundpainting yaparak birbirleri ile müzikal iletişim içerisinde olmaları sağlanmıştır. Kimi eğitimci *Whole Group+ Long Tone+ Play* gibi kısa cümlelerle, kimi eğitimci de *Whole Group+ Minimalism+ With+ Speak+ Play* gibi daha uzun ve bağlaç içeren bir cümle kullanarak Soundpainting yapmış, grubun bu işaretlere cevap vermeleri yoluyla da iletişimi sağlamışlardır.

Verilerin toplanması

Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Katılımcıların Soundpainting kavramı üzerine görüşlerini, algılarını, kavradıklarını belirlemek amacıyla kullanılacak en uygun veri toplama amacının metafor analizi olduğu düşünülmüştür.

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin Soundpainting ile ilgili algılarının belirlenmesi amacıyla iki bölümden oluşan bir form kullanılmıştır. İlk bölümde Soundpainting kavramını ilişkilendirdikleri metaforu belirlemek için “*Soundpainting .... gibidir*” cümlesindeki boşluğu doldurmaları istenmiştir. İkinci bölümde ise; müzik öğretmenlerinin Soundpainting ile ilgili metaforu açıklamaları amacıyla “*çünkü .....*” sözcüğü ile devam eden gerekçelendirme cümlesini yazmaları istenmiştir.

Verilerin analizi

Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2008, s. 227), içerik analizinde temel amacın toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak olduğunu ve verilerin, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulduğunu ifade etmektedir. Ayrıca, betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temaların bu analiz sonucu keşfedilebileceği ifade edilmektedir.

Araştırmacı tarafından metaforların tespit edilme süreci ve analizi şu aşamalardan geçmiştir: öğretmenler tarafından üretilen metaforlar alfabetik sıraya göre geçici olarak sıralanmıştır. Sıralama esnasında öğretmenlerin metaforu açıkça belirtip belirtmedikleri incelenmiştir. Bazı öğretmenler metafor üretmek yerine Soundpainting ile ilgili düşüncelerini paylaşmışlar, bazıları ise metafor üretmeler bile mantıklı bir dayanak sunmamışlardır. İncelemeye göre herhangi bir metafor belirtilmeyen katılımcılar değerlendirmeye alınmamıştır. Bütün incelemeler sonucunda 8 veri elenerek 40 veri değerlendirmeye alınmıştır. Bunun sonucunda araştırmaya 48 öğretmenle başlanmıştır.

Sonrasında öğretmenler tarafından üretilen geçerli metaforlar tekrar gözden geçirilerek alfabetik sıraya göre dizilmiş ve daha sonra her bir metaforu temsil edecek örnek metafor ifadeleri seçilmiştir. Bunun amacı metaforların kategorilere ayrılmasına yardımcı olmak ve verilerin yorumlanmasını sağlamaktır. Örnek metaforlar belirlendikten sonra geçerli metaforlar benzerliklerine göre gruplandırılmıştır. Kategoriler, Soundpainting algısının özellikleri

bakımından gruplandırılan metaforlara göre geliştirilmiş ve 40 öğretmen tarafından üretilen metaforlar 6 gruba ayrılmıştır.

Bulgular

Bu aşamada çalışmaya katılan 40 müzik öğretmenin Soundpainting hakkında oluşturmuş oldukları metaforlarla ilgili bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Müzik öğretmenlerinin soundpainting için oluşturdukları metaforlar

Oluşturulan metafor	f	%
İşaret dili	5	12,5
Özgürlük	5	12,5
Okyanus	2	5
Orkestra	1	2,5
Yaşam	1	2,5
Koro	1	2,5
Masal	1	2,5
Güçlü insan	1	2,5
Seslerin dili	1	2,5
Salata	1	2,5
Anı yaşamak	1	2,5
Sesin yolculuğu	1	2,5
Seslerin doğallığı	1	2,5
İyi bir eğitimci	1	2,5
Müzisyen paleti	1	2,5
Yeni bir dil	1	2,5
Yönetme dili	1	2,5
Anahtar	1	2,5
Rüya	1	2,5
Mevsimler	1	2,5
Opera	1	2,5
Sessiz sinema	1	2,5
Yeni bakış açısı	1	2,5
Orkestra yönetmek	1	2,5
Bilinmeyen yol	1	2,5
Beden dili yönetim şek	1	2,5
Oyun	1	2,5
Oyun hamuru	1	2,5
Hayat	1	2,5
Farklı algılar	1	2,5
Sürpriz tatil	1	2,5

Tablo 1’de araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin oluşturdukları metaforlar frekans ve yüzdeleri ile gösterilmiştir. Tabloya göre araştırmaya katılan müzik öğretmenleri tarafından 31 metafor üretilmiştir. En sık kullanılan “işaret dili” ve “özgürlük” metaforları olmuştur. Bunun dışında “okyanus” metaforu 2 defa kullanılmıştır. Diğer 28 metafor, 28 ayrı öğretmen tarafından geliştirilmiştir.

Oluşturulan metaforlar kendi aralarında 6 kategoride değerlendirilmiştir. Bu kategoriler; “gerçek hayatın bir parçası olarak Soundpainting”, “eğlence aracı olarak Soundpainting”, “bütüncül müzik türü/ topluluğu olarak Soundpainting”, “ifade aracı olarak Soundpainting,” “çeşitlilik olarak Soundpainting” ve “mistik unsur olarak Soundpainting” olarak belirlenmiştir.

Metafor kategorileri

Kategori 1- Gerçek hayatın bir parçası olarak Soundpainting

Kategoride Soundpainting gerçek hayatla ilişkilendirilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

“Soundpainting güçlü insan gibidir, çünkü zekice davranmayı gerektirir” (eğitimci 1).

"Soundpainting yaşam gibidir, çünkü yaşanan hiçbir an'ın tekrarı yoktur. Benzeri vardır ama aynısı olamaz" (eğitimci 5).

"Soundpainting hayat gibidir, çünkü her şey olabilir" (eğitimci 38).

Tablo 2. Müzik öğretmenlerinin geliştirdikleri metafor kategorileri

Kategori	Metafor	Metafor sayısı	Metafor frekansı	Öğretmen sayısı	Metafor yüzdesi
Gerçek hayatın bir parçası olarak Soundpainting	Yaşam (1), hayat (1), özgürlük (5), güçlü insan (1), farklı algılar (1), seslerin doğallığı (1), iyi bir eğitimci (1)	7	11		22,5
Eğlence aracı olarak Soundpainting	Oyun (1), oyun hamuru (1), sürpriz tatil (1)	3	3		9,6
Bütüncül müzik türü/ topluluğu olarak Soundpainting	Koro (1), opera (1), orkestra (1), orkestra yönetmek (1)	4	4		12,9
İfade aracı olarak Soundpainting	Beden dili yönetim şekli (1), işaret dili (5), seslerin dili (1), (Sessiz) sinema (1), yeni bir dil (1), yönetme dili (1)	6	10		19,3
Çeşitlilik olarak Soundpainting	Salata (1), yeni bakış açısı (1), mevsimler (1), müzisyen paleti (1)	4	4		12,9
Mistik unsur olarak Soundpainting	Anı yaşamak (1), bilinmeyen yol (1), sesin yolculuğu (1), okyanus (2), masal (1), anahtar (1), rüya (1)	7	8		22,5

Kategori 2- Eğlence aracı olarak Soundpainting

Kategoride Soundpainting bir eğlence aracı, yaratıcılık gösterilen aktivite olarak değerlendirilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

"Soundpainting oyun gibidir, çünkü bir oda dolusu oyuncaktan istediğini seçip oynayabilirsin" (eğitimci 36).

"Soundpainting oyun hamuru gibidir, çünkü istediğini yapabilirsin" (eğitimci 37).

Kategori 3- Bütüncül müzik türü/ topluluğu olarak Soundpainting

Kategoride Soundpainting, herkesi içine alan bir yapı olarak değerlendirilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

"Soundpainting opera gibidir, çünkü içinde bir çok sanatı işleyip dokuyabiliyorsunuz" (eğitimci 25).

"Soundpainting orkestra gibidir, çünkü yönergeleri vardır" (eğitimci 4).

Kategori 4- İfade aracı olarak Soundpainting

Bu kategoride Soundpainting müzik dışında, genel anlamda iletişimde etkili bir rol oynayan ifade aracı olarak belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

"Soundpainting işaret dili gibidir, çünkü hiç bilmediğimiz farklı yöntem ve tekniklerle tıpkı bir bebeğin konuşmayı öğrenmesi gibi içimizde var olan sesleri anlamlı işaretlerle ve kendi teknikleriyle birleştirir" (eğitimci 10).

"Soundpainting sessiz sinema gibidir, çünkü konuşma yoktur ve anlatmak istediğini işaretlerle anlatır" (eğitimci 26).

Kategori 5- Çeşitlilik olarak Soundpainting

Bu kategoride Soundpainting farklılıkların bir arada bulunduğu, geçişlerin yumuşak ve rahatsız etmediği çeşitlilikler olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

"Soundpainting salata gibidir, çünkü çok çeşitlidir, içini istediğiniz gibi hazırlayabilirsiniz" (eğitimci 11).

"Soundpainting mevsimler gibidir, çünkü özelliklerini bilirsiniz ama süresini bilemezsiniz" (eğitimci 23).

Kategori 6- Mistik unsur olarak Soundpainting

Bu kategoride Soundpainting insanın iç yolculuğunu, daha çok kendisi ile ilgili olan durumları anlatan mistik ifade aracı olarak belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından oluşturulan metafor örneklerinden bazıları şöyledir:

"Soundpainting okyanus gibidir, çünkü derinlikleri vardır" (eğitimci 3).

"Soundpainting bilinmeyen yol gibidir, çünkü yoldaki etkileşimler yönümüzü tayin eder" (eğitimci 29).

"Soundpainting rüya gibidir, çünkü bittiğinde hiçbir şey hatırlanmaz" (eğitimci 22)

Sonuç

Bu araştırmanın amacı, metafor analizi yoluyla müzik öğretmenlerinin Soundpainting algısını araştırmaktır. Soundpainting algısı göz önüne alınarak müzik öğretmenleri tarafından üretilen metaforlar 6 kategoriye ayrılmıştır. Bu kategorilere göre Soundpainting gerçek hayatın bir parçası, eğlence aracı, bütüncül müzik türü/topluluğu, ifade aracı, çeşitlilik unsuru ve mistizm olarak algılanmıştır.

Gerçek hayatın bir parçası olarak Soundpainting, müzik öğretmenlerinin en yoğun olarak metafor yarattıkları kategoridir. Özellikle bir öğretmenin *"Soundpainting yaşam gibidir; çünkü, yaşanan hiçbir an'ın tekrarı yoktur"* benzetmesi Soundpainting'in, dolayısıyla doğaçlamanın ruhu ile örtüşmektedir. Bunun yanı sıra, bir başka öğretmen ise *"Soundpainting güçlü insan gibidir, çünkü zekice davranmayı gerektirir"* benzetmesi de Soundpainting dilini uygulamanın bir ön koşulu minvalinde zekice davranmanın gerekliliğini vurgulamıştır. Soundpainting'in gerçek zamanlı bir yapıda olması ve yapanların dile hakim olmasını gerektirmektedir ki bu durum hayatta da insanların zekice davranması gerekliliği benzetmesini desteklemektedir.

Eğitimcilerin metafor yaptığı bir diğer kategori ise eğlence aracı olma durumudur. Soundpainting gerçek zamanlı doğaçlama işaret dilidir. Geleneksel müzik yazınları gibi önceden hazırlanmış değildir, notası, üzerinde dikkat edilmesi gereken unsurları yoktur. Felsefesinde hata kavramı yoktur. Dolayısıyla, bu durum icracıların bu performansı yaparken daha fazla eğlenmesine, rahat olmalarına; böylelikle daha içten ve kendiliğinden olmalarına olanak sağlamaktadır.

Bir diğer metafor kategorisi ise Soundpainting'in ifade aracı olma durumudur. Eğitim sırasında oluşturulan basit Soundpainting cümleleri, eğitimcilerin sözsüz olarak, sadece işaretlerle müziksel bir iletişim sağlamalarını mümkün kılmıştır. Eğitimciler bu iletişim yoluyla kendilerini, müzikal fikirlerini ifade ettikleri belirtmektedirler. Bir eğitimcinin *"Soundpainting sessiz sinema gibidir, çünkü konuşma yoktur ve anlatmak istediğini işaretlerle anlatır"* betimlemesi Soundpainting'in bir ifade aracı olduğunu göstermektedir. Bu durumda Soundpainting'in, tanımında da olduğu gibi güçlü bir ifade aracı olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırma sonunda ortaya çıkan bir diğer metafor örneği ise çeşitlilik durumu olmuştur. Bir eğitimcinin *"Soundpainting mevsimler gibidir, çünkü özelliklerini bilirsiniz ama süresini bilemezsiniz"* ifadesi Soundpainting'in rastlamsal unsuru ile örtüşmektedir. Soundpainting performansı, Soundpainterın el ve vücut hareketlerini kullanarak, grup tarafından icra edilmek üzere belirli ve/veya rastlamsal materyalleri işaret etmesi yoluyla gerçekleşir. Gösterilen rastlamsal jestler her defasında yeni, sürpriz bir performansın gerçekleşmesine olanak tanır. İşaret edilen jestler icracıların daha özgür seçim yapmalarının önünü açmaktadır. Bu noktada çalgı, tını, ritim ve melodi çeşitliliğinden söz edebiliriz. Bunun yanı sıra Soundpainting çok disiplinli bir yaratı alanıdır. Kimi zaman sadece müzisyenler, kimi zaman dansçılar, kimi zaman da farklı disiplinleri aynı sahne üzerinde performans yapmasını mümkün kılar. Bu sebeplerden dolayı Soundpainting'i çeşitlilik olarak değerlendirebiliriz.

Eğitimcilerin metafor yaptığı bir diğer kategori ise Soundpainting'in mistik olma durumudur. Bir öğretmenin *"Soundpainting bilinmeyen yol gibidir, çünkü yoldaki etkileşimler yönümüzü tayin eder"* ifadesi bu anlatıma iyi bir örnek olacaktır. İnsanların kutsal olanla bağ kurma yolları kimi zaman gündelik kavramlarla da açıklanmaya çalışılabilir. Bu durumda gizemli olan, bilinmeyen şeyler duygu ve düşüncelerin açıklanmasında betimleyici unsur olabilmektedir. Bu noktada; Soundpainting'i bilinmeyen, gizemli bir kavram olarak ifade etmek yanlış olmayacaktır.

Soundpainting, gerçek hayatın bir parçası, eğlence aracı, bütüncül müzik türü/topluluğu, ifade aracı, çeşitlilik unsuru ve mistizm olarak algılanmıştır. Tüm bu algılanan unsurlar ışığında Soundpainting'i faydalı bir çalışma olarak düşünebiliriz. Dilin yaratıcısı Thompson (2017: 4), "Soundpainting: a language of creativity for music educators" adlı kitabında; Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl Ulusal Müzik Eğitimcileri Birliği tarafında birçok müzik eğitimi kitabı yayımlandığını, son yıllarda yayımlanan kitapların özellikle yaratıcılıkla ilgili olduğunu vurgulamaktadır. Bunu yanı müzik eğitiminde yaşanan sıra ortak sorunun Caz müziği dışındaki herhangi bir türde yaşanan doğaçlama ve yaratıcılık eksikliği olduğunu belirtmektedir. Thompson, Soundpainting'in bu sorunlara bir çözüm getirdiğinden bahsetmekte ve herhangi bir tarzda olmaksızın her icracıya dilin uygun olduğunu; Soundpainting'in göz korkutuculuktan uzak, interaktif, öğrenciler ve şefler için müzikal yaratımı keşfedici bir fırsat olduğunu ifade

etmektedir. Thompson, Soundpainting'in öğrencilerin yeteneklerine bakılmaksızın, her öğrencinin kendi yeteneği dahilinde herhangi bir müzik topluluğunda icra edebilme olanağı tanıdığına dikkat çekmekte ve özellikle aşağıdaki konularda müzik eğitiminde etkili olacağını belirtmiştir:

- Doğaçlama
- Yaratıcılık
- Kompozisyon
- İşbirliği
- Ses kaynaklarının keşfi ve deneyimlenmesi
- Doğru dinleme
- İfadeli, dışavurumcu icranın gelişimi
- Anda müzikal karar verebilme
- Estetik değer ve gelişimi
- Teori çalışmaları
- Topluluk çalışmaları
- Müzikal iletişim becerileri

Bu açıklamalar ışığında Soundpainting'in müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanabilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Aydın, F. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlar. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 10 (3). 1293-1322.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen Ve Yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 6 (4). 693-712
- Coşkuner, S. (2016). Konservatuvar Öğrencilerinin Soundpainting Uygulamalarına Yönelik Öz Değerlendirmeleri. *Akademik Bakış Dergisi*. 55. 384-396.
- Coşkuner, S. (2018). Perceptions Of Audience On Soundpainting Performance. *Journal Of Education And Training Studies*. 6 (10). 142-147
- Faria, B. (2016). Exercising Musicianship Anew Through Soundpainting: Speaking Music Through Sound Gestures. Dotoral Thesis: Lund University, Malmö Academy.
- Giacco, G., Coquillon, S. (2016). On The Process Of Sound Creation: Some Models For Teaching Artistic Creation In Music Using A Soundpainting Project In A French Primary School. *Visions Of Research In Music Education*. 28.
- Harris, M., Thompson, W. (2017). *Soundpainting A Language Of Creativity For Music Educators*. SPing Books.
- Thompson, W. (2015). *Soundpainting Workbook I*. New York
- Yıldırım, A. Ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İnternet kaynakları

- Thomson, W. (2015). Soundpainting interview with Walter Thompson Part 1. <https://www.youtube.com/watch?v=oRLRVumJfhg> Erişim tarihi: 21.10.2019

SOUNDPAINTING PERCEPTION OF MUSIC TEACHERS: A METAPHOR ANALYSIS

Sonat COŞKUNER

ABSTRACT

Soundpainting is a simultaneous sign language for musicians, dancers, actors and visual artists created by Walter Thompson. This improvised sign language, when first heard, cannot give enough information about what kind of practice it is, making it necessary to explain more. Understanding soundpainting better requires application. For this reason, it is very important to choose the correct sentences to express Soundpainting to people first. Although sometimes, we have the opportunity to express at great length, sometimes we have to express it quickly and effectively. In such cases, these brief explanations are made through metaphors. Metaphors are to express a concept or phenomenon in a way that a person perceives, using similes. The aim of this research is to investigate music teachers' perception of Soundpainting through metaphor analysis. The research group consists of 40 music teachers who participated in the "1 Teacher 1000 Rhythms" project carried out by the Ministry of National Education on October 1-6, 2019 for music teachers in Rize. Music educators who participated in this study are asked to complete the statements "Soundpainting resembles..... Because .....". In the analysis of data, content analysis technique is used. Study group of the research constitutes of 40 music teachers. In the analysis of the data collected, 31 metaphors and by grouping these metaphors according to their common characteristics, 6 categories emerged. As a result of the research, it has been detected that music educators have different views about Soundpainting as "part of real life", "entertainment tool", "holistic music genre/ensemble", "expression tool", "diversity" and "mystical element".

Keywords: Soundpainting, Metaphor, Content analyse, Improvisation, Music education